

Besvarelse af spørgsmål fra KEF-udvalget den 4. november 2021 vedr. tariffer på elområdet

Kontor/afdeling
FOR/LAN

Dato
22-11-2021

J nr. 2021 - 17135

/SBCL

Ved teknisk gennemgang den 4. november 2021 af lovforslag om ændring af elforsyningsloven og forskellige andre love har KEF-udvalget efterspurgt en oversigt over tariffer og hvem, der betaler hvad på elområdet.

På den baggrund indeholder dette notat følgende:

- Beskrivelse af opgavefordeling ift. tariffer.
- Overblik over tariffer på transmissions- og distributionsniveau, og hvad de dækker ift. udgifter og hvem, der betaler.
- Overblik over forventede ændringer i tarifferne.

Opgavefordeling ift. tariffer på elområdet

Tarifmodellerne udvikles af netvirksomhederne og Energinet. Den regulerende myndighed, dvs. i Danmark Forsyningstilsynet, har til opgave at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstarifferne eller deres metoder i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier.

Det bemærkes i den sammenhæng, at Dansk Energi i medfør af § 73 b, i lov om elforsyning, kan udarbejde standardiserede vejledninger (metoder) om fastsættelse af tariffer for netvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet kan tage en sådan vejledning til efterretning. Det er fortsat den enkelte netvirksomheds forpligtelse at opnå en metodegodkendelse fra Forsyningstilsynet. Anvender netvirksomheden imidlertid den metode som Forsyningstilsynet allerede har taget til efterretning, er det en enklere proces for netvirksomheden at opnå en metodegodkendelse.

De materielle regler for tarifmetodernes indhold fremgår af hhv. elmarkedsdirektivets artikel 6 og 59¹, elmarkedsforordningens artikel 18² og § 73, stk. 1, i lov om elforsyning. Metoderne for prisfastsættelsen af tarifferne skal ifølge forordningen bl.a. afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet samt anvendes uden forskelsbehandling. Det følger heraf, at ministerens eller Folketingets mulighed for direkte at diktere

¹ Direktiv 2019/944

² Forordning 2019/943

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

tarifudformningen over for Forsyningstilsynet er forholdsvis begrænset. Folketinget kan imidlertid inden for rammer af EU-reglerne fastsætte nærmere hensyn, der skal inddrages, når metoderne udvikles.

Kriterierne indgår i Forsyningstilsynets vurdering af, hvorvidt en tarifmetode kan godkendes og tages i brug.

Overblik over tariffer på transmissions- og distributionsniveau

I Danmark har elmarkedet siden 2016 været indrettet med en såkaldt engrosmodel, hvor en elkunde modtager én samlet regning for levering af elektricitet. Det er således elhandelsvirksomheden, der køber net- og systemydelse af netvirksomhederne og Energinet og sælger elektricitet videre til forbrugeren som ét samlet produkt.

Nedenfor er angivet de forskellige typer af tariffer, der eksisterer på transmissions- og distributionsniveau i Danmark, *jf. tabel 1*. En almindelig forbruger eller virksomhed betaler gennem elhandelsvirksomheden nettarif til den lokale netvirksomhed, system- og transmissionsnettarif til Energinet og balancetarif for forbrug. Egenproducenter betaler rådighedstarif til netvirksomheden, mens både egenproducenter og producenter betaler indfødningsstarif og balancetarif for produktion til Energinet.

Tabel 1. Oversigt over forbrugs- og producenttariffer

Navn på tarif m.v.	Beskrivelse	2021-niveau (øre/kWh)
<i>Almindelig husholdningsforbruger og virksomheder</i>		
Nettarif (netvirksomhed)	Nettariffen dækker netvirksomhedens omkostninger til anlæg, drift og vedligeholdelse af distributionsnettet.	24,9 øre/kWh ³
Systemtarif (Energinet)	Systemtariffen for forbrug dækker Energinets omkostninger til forsyningssikkerhed og elforsynings kvalitet herunder reservekapacitet, systemdrift m.v.	6,1 øre/kWh
Transmissionsnettarif (Energinet)	Transmissionsnettariffen dækker Energinets omkostninger til anlæg, drift og vedligehold af det overordnede elnet. ⁴	4,9 øre/kWh
Balancetarif for forbrug (Energinet)	Tariffen dækker en andel af Energinets samlede omkostninger til systemydelser og håndtering af balancemarkedet.	0,229 øre/kWh
PSO (Public Service Obligations)	Dækker omkostninger ved offentlige forpligtelser, som er fastsat i elforsyningsloven og VE-loven. Afskaffes fra 2022.	0-1,1 øre/kWh (niveau afhænger af elprisen)

³ Distributionstariffen for en gennemsnitlig husholdningskunde i 2021.

⁴ Kunder med egne 132/150 kV transformere afregnes til en reduceret transmissionsnettarif (4,6 øre/kWh).

<i>Egenproducenter og producenter</i>		
Rådighedstarif for egenproducenter (netvirksomhed)	Rådighedstariffen dækker netvirksomhedens omkostninger til egenproducenters rådighed af elnettet.	Afhænger af kundekategori og netområde.
Indfødningsstarif (Energinet)	Indfødningsstariffen for produktion dækker Energinets omkostninger til anlæg, drift og vedligehold af det overordnede elnet og drift og vedligehold af udlandsforbindelserne. ⁵	0,3 øre/kWh
Balancetarif for produktion (Energinet)	Tariffen dækker en andel af Energinets samlede omkostninger til systemydelse og håndtering af balancemarkedet.	0,123 øre/kWh

Overblik over forventede ændringer i tariffene

Både Dansk Energi (på vegne af de netvirksomhederne) og Energinet har offentliggjort planer om at ansøge om metodegodkendelse af tilpasninger af de konkrete metoder for opkrævning af flere af de ovenstående tariffes de kommende år, jf. tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over forventede kommende ændringer i tariffene

Forventede kommende ændringer fra Energinet og/eller Dansk Energi	Overordnet beskrivelse af ændringer	Status/Forventet igangsættelse
Tarifmodel 3.0 (Dansk Energi)	Tarifmodel 3.0 indeholder forbrugstarifændringer vedr. øget tidsdifferentiering og effektbetalinger, hvor der for store virksomhedskunder indføres en større betaling baseret på den maksimale effekt i MW, som de trækker fra elnettet.	Modellen er anmeldt til Forsyningstilsynet.
Energinets transmissionsnettarif	Indførsel af en fast kapacitetsbetaling (DKK/MW/år), som samtidig reducerer kWh-tariffen tilsvarende.	Forventes tidligst anmeldt til Forsyningstilsynet i 2022.
	TSO-DSO Model: Ny tarifmodel, hvor Energinets nettarif opkræves hos netvirksomhederne i stedet for direkte hos slutkunderne i distributionsnettene.	Forventes tidligst anmeldt til Forsyningstilsynet i 2022.
	Tidsdifferentiering: Indførsel af en lavpriszone om natten, som giver kunder et økonomisk incitament til i højere grad at bruge nettet, når belastningen er lav.	Forventes tidligst anmeldt til Forsyningstilsynet i 2022.

⁵ Solceller, vindmøller og decentrale værker, der er omfattet af aftagepligten betaler ikke indfødningsstarif.

	Begrænset netadgang: Giver mulighed til transmissionstilsluttede forbrugskunder at tilvælge afbrydelighed til gengæld for en reduceret tarif.	Anmeldt til Forsyningstilsynet i 2020.
Energinet systemtarif	Der indføres en fast årlig betaling i form af et abonnement på 180 kr.	Energinet har sendt udkast til metodebeskrivelse i høring den 4. november 2021.
	Indførslen af den årlige faste betaling skal tilsvarende reducere den løbende systemtarif for alle forbrugere. Ud over denne generelle reduktion af den løbende systemtarif foreslår Energinet i udkast til ny metode at reducere den marginale systemtarif over et vist stort årligt elforbrug.	Energinet har sendt udkast til metodebeskrivelse i høring den 4. november 2021.
Producenttariffer (Dansk Energi og Energinet)	Geografisk differentierede indfødningsstariffer og tilslutningsbidrag på både transmissions- og distributionsniveau.	<p>Lovforslaget til muliggørelse af geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer blev fremsat den 27. oktober 2021.</p> <p>Branchen arbejder med at få metoderne klar og er i dialog med Forsyningstilsynet, inden metoderne anmeldes formelt til Forsyningstilsynet.</p>
Øjeblikstarifiering for egenproducenter (Energinet)	Tariferingsgrundlaget for egenproducenter ændres fra nettoforbrug til det faktiske forbrug leveret fra elnettet. Med ændringen bringer Energinet tarifieringen af de nettoafregnede egenproducenter på linje med de principper, der fremgår af både EU-retslige og nationale regler, samt den tariferingsmetode som netselskaberne har fået godkendt hos Forsyningstilsynet.	Forventes anmeldt til Forsyningstilsynet 2021.
Balancetariffen (Energinet)	System- og balancetarif lægges sammen. Sammenlægningen påvirker ikke kundens betaling.	Energinet forventer at sende metodebeskrivelse i høring ultimo 2021.